

Sonkajärven perusopetuksen tuntijaon päivittäminen 1.8.2024 alkaen

Sivistyslautakunta 19.03.2024 § 27
97/12.00.01.00/2024

Valmistelija: Sivistystoimen esimies:

Valtioneuvosto on päivittänyt tammikuussa 2023 perusopetuksen tuntijakoasetusta (111/2023) tehden B1-kielten oppimäärään yhden vuosiviikkotunnin lisäyksen 7. luokalle. B1-kielen oppimäärä on paikallisessa opetussuunnitelmassa toinen kotimainen kieli ruotsi. Päivitetyt B1-kielen opetussuunnitelman perusteet julkaistiin helmikuun alussa 2024. Tuntijakoasetus ja perusteet astuvat voimaan 1.8.2024. Uudistus edellyttää muutoksia opetuksen järjestäjien paikalliseen tuntijakoon: ruotsin kieltä on 1.8.2024 alkaen opetettava kaksi vuosiviikkotuntia 6. luokalla, kaksi vuosiviikkotuntia 7. luokalla (nykyisessä tuntijaossa yksi vuosiviikkotunti), ja kolme vuosiviikkotuntia yhteensä luokilla 8.-9.

Uusi tuntijako ei tule voimaan asteittain vaan yhden ruotsin tunnin lisäys koskee kaikkia 7-9 vuosiluokkia 1.8.2024 alkaen. B1-kielen opetusta tulee järjestää 8. ja 9. luokalla siten, että myös 9. luokkalaiset saavat yhden vuosiviikkotunnin lisää opetusta lukuvuonna 2024–2025 ja 8. luokkalaiset yhden vuosiviikkotunnin lisää viimeistään lukuvuonna 2025–2026 ollessaan 9. luokalla. Tuntijakouudistuksen tavoitteena on edistää toisen kotimaisen kielen ja etenkin B1-ruotsin oppimista ja opetusta sekä lisätä toisen kotimaisen kielen osaamista Kansalliskielistrategian mukaisesti.

Tuntijakomuutoksen toteutustapoja ja niiden vaikutuksia on käsitelty Yhtenäiskoulun opettajankokouksissa 8.2. ja 20.2.2024 sekä vuosiluokkien 1-6 opettajankokouksessa 21.2.2024.

Vaihtoehto 1:

Lisätään yläkouluun kaikille luokille 1 vvh, jolloin viikkotuntimääräksi muodostuu 7-9 vuosiluokille 31 vvh. Koska muutos koskee kaikkia opetusryhmiä, todellinen vaikutus on esim. lv. 2024-25 koko lukuvuoden ajan 7 vvh.

Mikäli tuntijakoon lisätään tunteja, tarkoittaa se vuosiluokkien 7-9 oppilaiden koulupäivän pidentymistä yhtenä koulupäivänä, mikä lisää oppilaiden kokemaa kuormitusta. Lisäys vaikuttaa koulukuljetusten uudelleen järjestämiseen, alakoululle muodostuvaan odotustuntiin sekä tukipalveluiden järjestelyihin (mm. aamu- ja iltapäivätoiminta). Muutos aiheuttaa lisäkustannuksia palkkauksessa sekä kuljetusjärjestelyissä. Mikäli kustannusvaikutuksia kompensoidaan alakoulun opetustuntimäärää vähentämällä, on se vastoin hallitusohjelmaan kirjattua tulevaa äidinkielen ja matematiikan tuntimäärän valtakunnallista lisäämistä.

Positiivisena vaikutuksena on opetuksen määrän lisääntyminen ja myöhemmän koulukuljetuksen tuoma etu lukio-opetuksen järjestämiseen.

Vaihtoehto 2:

Vuosiviikkotuntimäärää ei lisätä, vaan lisäys toteutetaan nykyisen vuosiviikkotuntimäärän mukaisesti.

Sonkajärven kunnan tuntijaon mukaisesti opetusta annetaan 8 vuosiviikkotuntia yli valtakunnallisen tuntijaon minimin. Nämä opetustunnit

sijoittuvat vuosiluokille 1-6. Paikallisessa tuntijaossa on pyritty siihen, että opetus voidaan järjestää koulukuljetusten vuoksi niin, että kuljetusoppilaiden koulupäivät alkavat pääsääntöisesti klo 9 ja päättyvät joko klo 13 tai 15. Tämä onnistuu, jos työpäivät ovat 4 tai 6 oppitunnin pituisia, eli tuntijako on 20, 24, 26 tai 30 vuosiviikkotuntia.

Edellä kuvattu tuntijakoasetuksen ruotsin tuntimäärän lisäys vuosiviikkotuntimäärää kasvattamatta edellyttää muutoksia eri vuosiluokilla opetettavien oppiaineiden tunteihin. Ruotsin kielen lisätunti yläluokilla edellyttää vastaavasti yhden tunnin vähentämistä jostain muusta aineesta. Vuosiluokkien 7-9 tuntimäärä noudattaa valtakunnallista tuntijakoa lukuunottamatta valinnaisia aineita, joiden minimituntimäärä on määritelty koko perusopetuksen ajalle siten että valinnaisia aineita tulee 1-9-luokilla olla vähintään 9 tuntia.

Uudessa tuntijaossa 9. luokalta siirtyisi yksi valinnaisten aineiden tunti 5. luokalle. Vastaavasti 5. luokalta vähenisi yksi liikunnan tunti, joka voidaan korvata tarjoamalla se valinnaisena tuntina. Näin ollen vuosiviikkotuntimäärä pysyisi ennallaan alakoulun oppiaineissa.

Valinnaisaineen yhden tunnin lisäys vaikuttaa 9.luokalla toteuttaviin valinnaisaineisiin. Lukuvuoden 2024-25 valmistelun ollessa käynnissä tulevat vuosiluokat ovat tehneet valintansa nykyisen valinnaisainetarjonnan mukaisesti. Oppilaat ovat tietoisia mahdollisista tuntijaon muutoksista ja tarvittavat muutokset valinnaisaineiden toteutukseen tehdään opettajakuntaa ja oppilaita kuullen lukuvuodelle 2024-25 sivistyslautakunnassa päätetyn tuntijaon mukaisesti. Valinnaisainetarjontaa tarkastellaan lukuvuosittain vastaamaan oppilaiden tarpeita.

Koska yhden ruotsin vuosiviikkotunnin lisäys koskee kaikkia 7-9 vuosiluokkia 1.8.2024 alkaen, B1-kielen opetusta tulee järjestää 8. ja 9. luokalla siten, että myös 9.-luokkalaiset saavat yhden vuosiviikkotunnin lisää opetusta lukuvuonna 2024–2025 ja 8. luokkalaiset yhden vuosiviikkotunnin lisää viimeistään lukuvuonna 2025–2026 ollessaan 9. luokalla.

Jotta kyseinen lisäys voidaan toteuttaa vuosiviikkotuntimäärää muuttamatta siten että oppilailla täyttyy kaikissa oppiaineissa vähimmäistuntimäärä perusopetuksen aikana, edellyttää tuntijaon muutos siirtymäkauden. Siirtymäkauden aikana uskonnon ja yhteiskuntaopin tuntimäärät sijoitetaan kokonaisuudessaan vuosiluokille 8. ja 9. Tuntijako vakiintuu siirtymäkauden jälkeen lv. 2026-27.

Päivitetty tuntijako jaetaan sivistyslautakunnalle oheismateriaalina tutustumista varten. Vaihtoehtojen tarkempi kuvaus sekä opettajakunnan näkemykset esitellään kokouksessa.

Päätösesitys

Sivistystoimen esimies:
Sonkajärven kunnan tuntijako päivitetään vaihtoehto 2 mukaisesti. Tuntijakoasetuksen edellyttämä muutos toteutetaan vaiheittain siten, että kokonaisviikkotuntimäärä säilyy nykyisen tuntijaon mukaisena.

Päätös

Sivistyslautakunta:
Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.
